

Bil Senedd Cymru (Atebolrwydd Aelodau ac Etholiadau)

Geirfa Ddwylieithog

Senedd Cymru (Member Accountability and Elections) Bill

Bilingual Glossary

Tachwedd 2025 | November 2025

Paratowyd yr eirfa ddwylieithog hon gan Wasanaeth
Ymchwil y Senedd a'r Gwasanaeth Cyfieithu a
Chofnodi.

This Bilingual Glossary has been prepared by Senedd
Research and the Translation and Reporting Service.

Terms within the Bill and Explanatory Memorandum | Termau a ddefnyddir yn y Bil a'r Memorandwm Esboniadol

Saesneg / English	Cymraeg / Welsh
An offence	Trosedd
Appeal	Apêl
Application	Cais
Ballot	Pleidlais gudd
Campaign expenses and donations	Treuliau a rhoddion ymgyrchu
Candidate	Ymgeisydd
Conduct of a recall poll	Rhedeg pôl adalw
Constituency Returning Officer	Swyddog canlyniadau etholaethol
Contract of Service	Contract gwasanaeth
Counsel General	Y Cwnsler Cyffredinol
County or county borough council	Cyngor sir neu gyngor bwrdeistref sirol
Criminal Appeal Act 1995	Deddf Apêl Droseddol 1995
Criminal Cases Review Commission	Y Comisiwn Adolygu Achosion Troseddol
Declare	Datgan
Deputy Presiding Officer	Dirprwy Lywydd
Deputy Welsh Minister	Un o Ddirprwy Weinidogion Cymru

Disqualification	Anghymhwyso
Early termination event	Digwyddiad terfynu cynnar
Early termination of recall poll	Terfynu pôl adalw yn gynnar
Electoral Commission	Y Comisiwn Etholiadol
Electors	Etholwyr
Eligibility	Cymhwysra
Entitlement	Hawlogaeth
Extraordinary general election	Etholiad cyffredinol eithriadol
False or misleading statements of fact	Datganiadau o ffaith anwir neu gamarweiniol
False statement	Datganiad anwir
First Minister	Y Prif Weinidog
Government of Wales Act 2006	Deddf Llywodraeth Cymru 2006
Guidance	Canllawiau
Imprisoned or detained	Ei garcharu neu ei gadw'n gaeth
Lay member	Aelod lleyg
Lay members	Aelodau lleyg
Member of the council of a county, or county borough or a community in Wales	Aelod o gyngor sir, bwrdeistref sirol neu gymuned yng Nghymru

Member of the House of Commons	Aelod o Dŷ'r Cyffredin
Member of the House of Lords	Aelod o Dŷ'r Arglwyddi
Member of the Northern Ireland Assembly	Aelod o Gynulliad Gogledd Iwerddon
Member of the Scottish Parliament	Aelod o Senedd yr Alban
Member of the Senedd	Aelod o'r Senedd
Mental health legislation	Deddfwriaeth iechyd meddwl
Ordinary general election	Etholiad cyffredinol cyffredin
Own initiative	Ar ei ysgogiad ei hun
Own initiative investigation	Ymchwiliad ar ei ysgogiad ei hun
Participation and voting rights	Hawliau cyfranogi a phleidleisio
Police and crime commissioner for a police area in Wales	Comisiynydd heddlu a throseddu ar gyfer ardal heddlu yng Nghymru
Political Parties, Elections and Referendums Act 2000	Deddf Pleidiau Gwleidyddol, Etholiadau a Refferenda 2000
Presiding Officer	Y Llywydd
Presiding Officer's notice	Hysbysiad y Llywydd
Public consultation	Ymgynghoriad cyhoeddus
Public notice	Hysbysiad cyhoeddus
Questioning of a recall poll	Cwestiynu pôl adalw

Quorate	Ffurio cworwm
Recall guidance	Canllawiau adalw
Recall poll	Pôl adalw
Register of local government electors	Cofrestr o etholwyr llywodraeth leol
Registered political party	Plaid wleidyddol gofrestredig
Registration officer	Swyddog cofrestru
Remanded in custody	Remandio yn y ddalfa
Remove	Diswyddo
Remove as a Member of Senedd Cymru	Diswyddo fel Aelod o Senedd Cymru
Resolution of Senedd Cymru	Penderfyniad gan Senedd Cymru
Retain	Cadw
Retain as a Member of Senedd Cymru	Cadw fel Aelod o Senedd Cymru
Return/returned	Dychwelyd/wedi ei ddychwelyd
Scrutiny of legislation	Craffu ar ddeddfwriaeth
Senedd annulment procedure	Gweithdrefn annilysu'r Senedd
Senedd approval procedure	Gweithdrefn gymeradwyo'r Senedd
Senedd Commissioner for Standards	Comisiynydd Safonau y Senedd
Senedd constituency	Etholaeth Senedd

Standards of conduct	Safonau ymddygiad
Standards of Conduct Committee	Y Pwyllgor Safonau Ymddygiad
Standing Orders	Y Rheolau Sefydlog
Statement of fact	Datganiad o ffaith
Sub-committee	Is-bwyllgor
Suspended	Gohiriedig
Trigger Event	Digwyddiad sbardun
The National Assembly for Wales Commissioner for Standards Measure 2009	Mesur Comisiynydd Safonau Cynulliad Cenedlaethol Cymru 2009
The Representation of the People Acts	Deddfau Cynrychiolaeth y Bobl
Vacant	Gwag
Welsh Minister	Un o Weinidogion Cymru
Welsh statutory instrument	Offeryn statudol Cymreig

Standard terms - Geirfa safonol

Before legislation is introduced

Consultation

Draft Bill

Green Paper

Pre-legislative scrutiny

White Paper

Cyn cyflwyno deddfwriaeth

Ymgynghoriad

Bil drafft

Papur Gwyrdd

Craffu cyn y broses ddeddfu

Papur Gwyn

Introduction of Senedd legislation

Act of the Senedd

As introduced

Bill introduction

Explanatory Memorandum

Explanatory Notes

Financial Resolution

Impact Assessment

Legislative competence

Period of intimation

Cyflwyno deddfwriaeth gan y Senedd

Deddf gan y Senedd

Fel y'i cyflwynwyd

Cyflwyno'r Bil

Memorandwm Esboniadol

Nodiadau Esboniadol

Penderfyniad Ariannol

Asesiad Effaith

Cymhwysedd deddfwriaethol

Cyfnod hysbysu

Purpose and intended effect of the legislation	Diben y ddeddfwriaeth a'r effaith y bwriedir iddi ei chael
Regulatory Impact Assessment (RIA)	Asesiad Effaith Rheoleiddiol
Report stage	Cyfnod adrodd
Royal Assent	Cydsyniad Brenhinol
Stage 1 - Committee considerations of general principles	Cyfnod 1 - Pwyllgor yn trafod yr egwyddorion cyffredinol
Stage 1 - Debate in Plenary on general principles	Cyfnod 1 - Dadl yn y Cyfarfod Llawn ar yr egwyddorion cyffredinol
Stage 2 - Committee consideration of amendments	Cyfnod 2 - Pwyllgor yn ystyried y gwelliannau
Stage 3 - Plenary consideration of amendments	Cyfnod 3 - y Cyfarfod Llawn yn ystyried y gwelliannau
Stage 4 - Passing of the Bill in Plenary	Cyfnod 4 - Pasio'r Bil yn y Cyfarfod Llawn
Short title	Enw byr

Westminster legislation

Act of Parliament
Legislative Consent Memorandum
Legislative Consent Motion

Deddfwriaeth San Steffan

Deddf Seneddol
Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol
Cynnig Cydsyniad Deddfwriaethol

UK Statutes

Statudau'r DU

Other general legislative terms

Termau deddfwriaethol cyffredinol eraill

Affirmative / Negative procedure

Gweithdrefn gadarnhaol / negyddol

Amend

Diwygio

Amendment(s)

Gwelliant/gwelliannau

Bill Summary

Crynodeb o'r Bil

Consequential Amendments

Diwygiadau canlyniadol

Delegated powers

Pwerau dirprwyedig

Enacted, enactment

Deddfu, deddfiad

Guidance

Canllawiau

Legislative framework

Fframwaith deddfwriaethol

Member in charge (of the Bill)

Aelod sy'n gyfrifol (am y Bil)

Minor Amendments

Mân ddiwygiadau

Order

Gorchymyn

Post-legislative scrutiny

Craffu ar ôl deddfu

Provision(s)

Darpariaeth/darpariaethau

Regulations

Rheoliadau

Repeal	Diddymu/diddymiad
Resolution	Penderfyniad
Schedule	Atodlen
Section	Adran
Statement of policy intent	Datganiad o fwriad y polisi
Statutory framework	Fframwaith statudol
Statutory instrument	Offeryn statudol
Statutory requirement	Gofyniad statudol
Subordinate legislation	Is-ddeddfwriaeth
Sunrise clause	Cymal 'codiad haul'
Sunset clause	Cymal machlud
Transitional costs	Costau pontio
Transitional provisions	Darpariaethau trosiannol